

Skadeforsikring

STORBIL 657-01, gyldig fra 01.09.2014

Erstatter vilkår 651 av 01.08.2011

INNHold

1.	Generelt om forsikringen.....	4
1.1	Innledende bestemmelser.....	4
1.2	Når forsikringen gjelder.....	4
1.3	Hva forsikringen omfatter.....	4
1.4	Hva forsikringen ikke omfatter	4
2.	Bilansvar	4
2.1	Hvem forsikringen gjelder til fordel for.....	4
2.2	Hvor forsikringen gjelder	5
2.3	Hva forsikringen omfatter.....	5
2.4	Frakt av ADR-gods	5
2.5	Snøbrøyting	5
3.	Delkasko	5
3.1	Hvem forsikringen gjelder til fordel for.....	5
3.2	Hvor forsikringen gjelder	5
3.3	Hva forsikringen omfatter.....	5
3.4	Hvilke skade som erstattes	6
4.	Kasko.....	6
4.1	Hvem forsikringen gjelder til fordel for.....	6
4.2	Hvor forsikringen gjelder	6
4.3	Hva forsikringen omfatter.....	6
4.4	Hvilke skader som erstattes.....	7
5.	Veihjelp.....	7
5.1	Hva forsikringen omfatter.....	7
5.2	Hvor forsikringen gjelder	7
5.3	Hvor forsikringen ikke gjelder.....	7
6.	Næringsløsøre i bil.....	7
6.1	Hvem forsikringen gjelder til fordel for.....	7
6.2	Hva forsikringen omfatter.....	7
7.	Fører- og passasjerulykke	7
7.1	Hvem forsikringen gjelder til fordel for.....	7
7.2	Hvor forsikringen gjelder	8
7.3	Hva forsikringen omfatter.....	8
7.4	Hvilke skader som erstattes.....	8
7.5	Begrensning i selskapets ansvar	9
7.6	Hvilke skader som ikke dekkes.....	9
8.	Godsansvar	10
8.1	Hvem forsikringen gjelder til fordel for.....	10

8.2	Hvor forsikringen gjelder	10
8.3	Hva som er forsikret.....	10
8.4	Hvilke skader som erstattes	10
8.5	Hvilke begrensninger som gjelder.....	10
8.6	Forsikringen omfatter ikke.....	10
8.7	Sikkerhetsforskrift	10
8.8	Egenandel.....	10
9.	Utvidet Godsansvar	11
9.1	Hvem forsikringen gjelder til fordel for.....	11
9.2	Hva forsikringen omfatter.....	11
9.3	Egenandel.....	11
10.	Kranansvar	11
10.1	Hvem forsikringen gjelder til fordel for.....	11
10.2	Hva forsikringen omfatter.....	11
10.3	Hva som ikke omfattes av forsikringen	11
10.4	Hvilke begrensninger som gjelder.....	11
10.5	Egenandel.....	11
11.	Ansvar for hengende gods i kran	11
11.1	Hvem forsikringen gjelder til fordel for.....	11
11.2	Hva forsikringen omfatter.....	12
11.3	Hvilke begrensninger som gjelder.....	12
11.4	Egenandel.....	12
12.	Avbrudd	12
12.1	Hvem forsikringen gjelder til fordel for.....	12
12.2	Hvor forsikringen gjelder	12
12.3	Erstatningsberegning.....	12
13.	Retts hjelp.....	12
13.1	Hvem forsikringen gjelder til fordel for.....	12
13.2	Hvor forsikringen gjelder	12
13.3	Når forsikringen gjelder.....	12
13.4	Virkefelt i tid	12
13.5	Hva forsikringen omfatter.....	13
13.6	Forsikringen omfatter ikke.....	13
13.7	Forsikringssum og egenandel.....	13
13.8	Behandling av retts hjelpssaker	13
14.	Begrensninger	14
14.1	Forsikringen omfatter ikke.....	14
15.	Sikredes plikter ved skadetilfelle	15
15.1	Meldeplikt ved skade	15
15.2	Krav til dokumentasjon.....	15
15.3	Berging av kraner og store maskiner	15
16.	Erstatningsoppgjør.....	15
16.1	Generelt.....	15
16.2	Reparasjon	15

16.3	Kontantoppgjør	16
16.4	Totalskade og tap	16
16.5	Egenandel.....	16
16.6	Skjønn.....	16
16.7	Fastmontert utstyr	17
16.8	Bruddskade glass	17
16.9	Veihjelp	17
16.10	Regress	18
17.	Identifikasjon og endring av risiko.....	18
17.1	Identifikasjon.....	18
17.2	Opplysning om- og endring av risiko.....	18
17.3	Hvilke forhold vurderes som risikoendring	18
17.4	Underforsikring	19
18.	Sikkerhetsforskrifter	19
18.1	Generelt	19
18.2	Fører-/passasjerulykke	19
18.3	Bruk av motorvogn og vedlikehold.....	19
18.4	Tyverisikring - motorvogn.....	20
18.5	Godsansvar/Utvidet Godsansvar	20
18.6	Frakt av ADR-gods	20
18.7	Kranansvar og Ansvar for hengende gods i kran.....	20
19.	Begrenset identifikasjon.....	20
19.1	Hvem forsikringen gjelder til fordel for.....	20
19.2	Hvor forsikringen gjelder	20
19.3	Hva forsikringen omfatter.....	20
20.	Bonus.....	21
20.1	Når beregnes bonus	21
20.2	Bonustap.....	21
20.3	Gjennomføring	22
20.4	Opplysning ved tegning	22

1. GENERELT OM FORSIKRINGEN

1.1 Innledende bestemmelser	<p>Forsikringsavtalen med Nemi Forsikring AS, heretter kalt Selskapet, består av:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forsikringsbeviset. • Dette vilkåret – STORBIL 657-01 • Særskilte vilkår angitt i forsikringsbeviset. • Generelle vilkår Skadeforsikring • Andre bestemmelser gitt i, eller med hjemmel i, lov eller forskrift. • Særskilt nevnes: <ul style="list-style-type: none"> - LOV-1989-06-16-69 om forsikringsavtaler (heretter kalt FAL) - LOV-2005-06-10-44 om forsikringsvirksomhet. <p>Teksten i forsikringsbeviset gjelder foran forsikringsvilkårene. Produktvilkåret gjelder foran Generelle vilkår Skadeforsikring. Forsikringsbeviset, forsikringsavtalen og forsikringsvilkårene gjelder foran lovbestemmelser som kan fravikes. Er det inngått avtaler utover standardvilkåret vil dette fremgå av forsikringsbeviset.</p>
1.2 Når forsikringen gjelder	<p>Forsikringen trer i kraft på avtalt tidspunkt, men tidligst når den er notert av Selskapet representant. Ved kjøp trer forsikringen i kraft tidligst når kjøperen overtar den økonomiske risiko.</p> <p>Forsikringen opphører ved eierskifte. Likevel gjelder forsikringen som var i kraft på overtakelsestidspunktet i 14 dager til fordel for ny eier, men dette gjelder ikke hvor den nye eier har tegnet forsikring.</p>
1.3 Hva forsikringen omfatter	<p>Vilkåret gjelder næringsbil med tillatt totalvekt over 3,5 tonn.</p> <p>Forsikringen kan inneholde følgende dekninger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ansvar • Delkasko • Kasko • Veihjelp • Næringsløsøre i bil • Fører- og passasjerulykke • Godsansvar • Utvidet Godsansvar • Kranansvar • Ansvar for hengende gods i kran • Avbrudd • Rettshjelp • Begrenset identifikasjon • Tredjemanns interesse <p>Hvilke dekninger som er tegnet fremgår av forsikringsbeviset.</p>
1.4 Hva forsikringen ikke omfatter	<p>Med mindre det fremgår av forsikringsbeviset, svarer Selskapet ikke for skade som oppstår under ervervsmessig utleie av motorvogn.</p>

2. BILANSVAR

2.1 Hvem forsikringen gjelder til fordel for	<p>Ansvarsforsikringen er kun omfattet dersom det fremgår av forsikringsbeviset.</p> <p>Ansvarsdekningen gjelder til fordel for:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forsikringstaker • Enhver rettmessig bruker av motorvognen
---	--

2.2 Hvor forsikringen gjelder	Forsikringen gjelder i Norden, Belgia, Luxemburg, Nederland, Sveits, Tyskland og Østerrike, dersom ikke annet fremgår av forsikringsbeviset.
2.3 Hva forsikringen omfatter	<p>Forsikringen omfatter sikredes rettslige erstatningsansvar etter Bilansvarsloven med ubegrenset beløp for personskade og med inntil kr. 10 mill. ved skade på ting.</p> <p>Dersom ansvaret ved bruk av motorvognen faller utenfor Bilansvarsloven, men kan ilegges etter alminnelige erstatningsregler, omfatter forsikringen slikt erstatningsansvar med inntil kr. 10 mill. pr. skadetilfelle og samlet pr år. Ansvar etter alminnelige erstatningsregler omfatter ikke ansvar etter Lov om vegfraktavtaler.</p> <p>Skade på gods som blir ført med motorvognen dekkes ikke utover bilansvarslovens bestemmelser.</p> <p>Forsikringen omfatter ikke erstatningsansvar etter lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (Naturmangfoldloven).</p>
2.4 Frakt av ADR-gods	<p>Forsikringen omfatter ikke ansvarsskader som følge av transport av ADR-gods, med mindre det fremgår av forsikringsbeviset.</p> <p>Har selskapet måttet foreta erstatningsutbetaling som selskapet etter forsikringsavtalen ikke svarer for, plikter forsikringstakeren å betale beløpet tilbake, jf. pkt. 16.10.</p>
2.5 Snøbrøyting	<p>Forsikringen omfatter ikke ansvarsskader som følge av snøbrøyting, med mindre dette fremgår av forsikringsbeviset.</p> <p>Har selskapet måttet foreta erstatningsutbetaling som selskapet etter forsikringsavtalen ikke svarer for, plikter forsikringstakeren å betale beløpet tilbake, jf. punkt 16.10.</p>

3. DELKASKO

3.1 Hvem forsikringen gjelder til fordel for	<p>Delkaskodekningen er kun omfattet dersom det fremgår av forsikringsbeviset.</p> <p>FAL § 7-1 er fraveket og i stedet gjelder følgende: Delkaskodekningen gjelder til fordel for</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forsikringstaker • Registrert eier • Panthaver når de har mottatt bekreftelse fra Selskapet om dette.
3.2 Hvor forsikringen gjelder	Forsikringen gjelder i Norden, Belgia, Luxemburg, Nederland, Sveits, Tyskland og Østerrike, dersom ikke annet fremgår av forsikringsbeviset.
3.3 Hva forsikringen omfatter	<p>Motorvognen slik den er angitt i forsikringsbeviset, inkluder lovlig fastmontert utstyr, med inntil den sum som fremgår av forsikringsbeviset, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ekstra dekk og felger i standard utførelse, tilsvarende det antall hjul motorvognen er utstyrt med. • Varseltrekant, førstehjelpspute og brannslukningsapparat. • Fabrikkmontert radio-/musikk-/bildeanlegg integrert i bilens interiør, som originalt fulgte motorvognen fra fabrikk. • Bilalarm. • I tillegg dekkes fast montert tilbehør som det er lovlig å ha på motorvognen med inntil kr 10 000,-.

3.4 Hvilke skade som erstattes	<p>a. Brann Skade som følge av brann, eksplosjon og lynnedslag.</p> <p>Kortslutning i batterier alene og opphetning som følge av dette eller annen årsak, og som ikke fører til åpen ild, regnes ikke som brann- eller eksplosjonsskade etter dette punkt.</p> <p>b. Tyveri Skade som følge av tyveri av motorvognen, eller deler av denne, brukstyveri og forsøk på tyveri. Som del av tyveriskade dekkes også hærverk dersom det åpenbart er gjort forsøk på å stjele motorvognen.</p> <p>Det ansees ikke som tyveri om den skyldige tilhører sikredes husstand eller er ansatt sjåfør jf. lov av 22. mai 1902 nr. 10 – Straffeloven § 260.</p> <p>c. Glassruteskade Bruddskade på motorvognens front-, side- eller bakruter av glass, som skyldes en tilfeldig og plutselig påvirkning. Det er en forutsetning at skadede ruter repareres eller nye ruter settes inn.</p> <p>Skader på motorvognens glasstak dekkes ikke.</p>
---------------------------------------	---

4. KASKO

4.1 Hvem forsikringen gjelder til fordel for	<p>Kaskodekningen er kun omfattet dersom det fremgår av forsikringsbeviset.</p> <p>FAL § 7-1 er fraveket og i stedet gjelder følgende:</p> <p>Kaskodekningen gjelder til fordel for</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forsikringstaker • Registrert eier • Panthaver, når de har mottatt bekreftelse fra Selskapet om dette.
4.2 Hvor forsikringen gjelder	<p>Forsikringen gjelder i Norden, Belgia, Nederland, Luxemburg, Sveits, Tyskland og Østerrike, dersom ikke annet fremgår av forsikringsbeviset med følgende unntak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rettshjelp gjelder kun i Norden.
4.3 Hva forsikringen omfatter	<p>Motorvognen slik den er angitt i forsikringsbeviset, inkludert lovlig fastmontert utstyr, med inntil den sum som fremgår av forsikringsbeviset, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ekstra dekk og felger tilsvarende det antall hjul motorvognen er utstyrt med. • Varseltrekant, førstehjelpspute og brannslukningsapparat. • Fabrikkmontert radio-/musikk-/bildeanlegg som er fastmontert eller montert i tyverikassett, og annet lovlig utstyr som originalt fulgte motorvognen fra fabrikk. • Bilalarm. • Personlig løssøre med inntil kr 5 000,-. • I tillegg dekkes fast montert tilbehør som det er lovlig å ha på motorvognen med inntil kr 10.000,-. <p>Kontanter og verdipapirer omfattes ikke.</p>

4.4 Hvilke skader som erstattes	<p>Vognskade I tillegg til det som er omfattet under Delkasko, omfatter Kasko også skade på motorvognen oppstått ved:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sammenstøt, utforkjøring, velting, hærverk eller annen tilfeldig, plutselig ytre påvirkning.
--	---

5. VEIHJELP

5.1 Hva forsikringen omfatter	<p>Veihjelpsdekningen er kun omfattet dersom det fremgår av forsikringsbeviset.</p> <p>Dersom det fremgår av forsikringsbeviset at veihjelp er tegnet, omfatter forsikringen omkostningene for veihjelp ved:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kollisjon, utforkjøring, velting, hærverk, eller annen tilfeldig, plutselig ytre påvirkning. • Tyveri eller forsøk på tyveri. • Annen driftsstopp eller startvansker. • Utelåsing eller brukket/mistet nøkkel. • Tomkjørt for drivstoff. • Feilfylling av drivstoff. • At fører og/eller passasjer rammes av plutselig sykdom, ulykke eller død, og av den grunn ikke kan fortsette reisen.
5.2 Hvor forsikringen gjelder	<p>Forsikringen omfatter veihjelp i Norden.</p> <p>Dersom veihjelp er tegnet som et tillegg til Kasko, gjelder forsikringen i tillegg for følgende områder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Belgia, Nederland, Luxemburg, Sveits, Tyskland og Østerrike
5.3 Hvor forsikringen ikke gjelder	<p>Veihjelp hjemme og på arbeidssted er ikke omfattet av forsikringen.</p>

6. NÆRINGSLØSØRE I BIL

6.1 Hvem forsikringen gjelder til fordel for	<p>Næringsløsøredekningen er kun omfattet dersom det fremgår av forsikringsbeviset.</p> <p>Næringsløsøredekningen gjelder til fordel for forsikringstaker.</p>
6.2 Hva forsikringen omfatter	<p>Næringsløsøre er omfattet med oppgitt sum, når motorvognen på samme tidspunkt utsettes for skade som er dekket under kaskoforsikringen.</p>

7. FØRER- OG PASSASJERULYKKE

7.1 Hvem forsikringen gjelder til fordel for	<p>Fører- og passasjerulykke er kun omfattet dersom det fremgår av forsikringsbeviset.</p> <p>Fører- og passasjerulykkesdekningen gjelder til fordel for rettmessig fører og dennes passasjerer i det tillatte antall som fremgår av motorvognens vognkort og som befinner seg på eller i motorvognen.</p> <p>Føreren og eventuelle passasjerer er å anse som forsikret, og erstatningen tilfaller</p>
---	--

	<p>disse eller deres etterlatte. Under øvelseskjøring anses bare læreren som fører.</p> <p>Ved død utbetales forsikringssummen til ektefelle/samboer som begunstiget. Begunstigelsen bortfaller:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Når det er avsagt dom for, eller er gitt bevilling til, separasjon eller skilsmisse, selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig, eller - Ved oppløsning av partnerskap i henhold til ekteskapslovens kapittel 4, eller - Hvis kriteriene for å være regnet som samboer ikke er oppfylt. <p>Med samboer menes person som den forsikrede lever sammen med i ekteskapsliknende forhold hvis det fremgår av Folkeregisteret at vedkommende har hatt samme bopel som forsikrede de siste 2 år, eller vedkommende har felles bopel og felles barn med forsikrede.</p> <p>Dette gjelder likevel ikke dersom det når forsikringstilfellet inntraff, forelå forhold som var til hinder for at ekteskap kan inngås.</p> <p>Et samboerforhold anses opphørt ved utløpet av den dagen partene flytter fra hverandre selv om det ikke er sendt melding om ny adresse til Folkeregisteret.</p> <p>Det er ikke adgang til å oppnevne begunstiget eller å overdra, pantsette eller på annen måte å stille et krav som sikkerhet for gjeld.</p> <p>Forsikringen omfatter ikke passasjer som er med motorvognen mot betaling.</p>
<p>7.2 Hvor forsikringen gjelder</p>	<p>Ulykkesdekningen gjelder i Norden, Belgia, Luxemburg, Sveits, Tyskland og Østerrike, dersom ikke annet fremgår av forsikringsbeviset.</p>
<p>7.3 Hva forsikringen omfatter</p>	<p>Forsikringen omfatter ulykkeskade som rammer forsikrede. Med ulykkeskade menes skade på kroppen forårsaket ved en plutselig, ytre fysisk begivenhet – ulykkestilfelle- som inntreffer i forsikringstiden.</p> <p>Selskapet dekker ulykkeskade på fører og passasjer som rettmessig befinner seg i eller ved motorvognen, når motorvognen eller tilkøplet tilhenger/utstyr er den direkte årsak til skaden.</p>
<p>7.4 Hvilke skader som erstattes</p>	<p>Dødsfall Erstatning ved død, kr 100 000,- utbetales så fremt forsikrede da denne død, hadde ektefelle/registrert partner/samboer i live, eller forsørget barn. I motsatt fall er selskapets erstatningsplikt begrenset til kr 20 000,-.</p> <p>Hvis ulykkeskaden medfører dødsfall innen ett år, utbetales erstatning for død. Eventuell invaliditetserstatning som er utbetalt for skaden, kommer til fradrag. Hvis forsikrede dør senere enn ett år etter at ulykkeskaden inntraff, utbetales invaliditetserstatning basert på en sannsynlig varig medisinsk invaliditet. Dør forsikrede av annen årsak enn ulykkeskaden og før forfallstidspunktet for erstatning for medisinsk invaliditet, utbetales verken dødsfalls- eller invaliditetserstatningen. Dør den forsikrede senere enn ett år etter at ulykkeskaden inntraff, betales ikke dødsfalls- eller invaliditetserstatning, men invaliditetserstatning.</p> <p>Medisinsk invaliditet Erstatning ved 100 % varig medisinsk invaliditet er kr 200.000. Ved delvis invaliditet utgjør erstatningen en forholdsmessig del av forsikringssummen. Invaliditetsgraden fastsettes på grunnlag av Arbeids- og sosialdepartementets invaliditetstabell i forskrift av 21. april 1997, nr. 373, del II og III, men ikke det øvrige regelverk.</p> <p>Vurderingen skal være rent tabellarisk. Når skadens omfang ikke kan beregnes tabellarisk, skjer angivelsen basert på sammenligninger gitt i tabellen.</p> <p>Dersom ulykkeskaden innen 3 år etter skadedato, har medført medisinsk invaliditet som antas å bli livsvarig, skal det utbetales invaliditetserstatning.</p>

	<p>Erstatningen forfaller til betaling tidligst ett år etter at ulykkesskaden inntraff. Dersom invaliditetsgraden kan forandre seg, kan endelig oppgjør utsettes i inntil tre år etter skadedagen. Oppgjøret skal da basere seg på hva som må antas å bli den livsvarige medisinske invaliditeten ut fra tilstanden på treårsdagen.</p> <p>Invaliditetserstatning beregnes på grunnlag av livsvarig medisinsk invaliditet. Ved fastsettelsen av erstatningen tas det ikke hensyn til skadelidtes yrke, inntekt eller individuelle anlegg/forhold.</p> <p>Tap av eller skade på kroppsdel eller organ som var helt funksjonsudyktig før ulykken inntraff, gir ikke rett til invaliditetserstatning. Var organ eller kroppsdel delvis tapt eller delvis funksjonsudyktig, gjøres det tilsvarende fradrag når invaliditetsgraden skal bestemmes.</p> <p>Både selskapet og forsikrede kan forlange ny fastsettelse av invaliditetsgrad når det er gått ett år siden forrige fastsettelse. Selv om tilstanden fremdeles kan forandre seg, skal endelig erstatning beregnes når det er gått tre år etter skadedagen. Erstatningen skal i så fall fastsettes etter den invaliditetsgrad som må antas å bli den endelige.</p> <p>Samlet erstatning for én og samme ulykkesskade kan høyst bli 100 %. Erstatninger pr. ulykkesskade kan dermed ikke overstige forsikringssummen for medisinsk invaliditet.</p>
<p>7.5 Begrensning i selskapets ansvar</p>	<p>a. Skades flere personer ved samme ulykkestilfelle, er samlet erstatning begrenset til kr. 1 mill. Erstatningen vil da bli forholdsmessig fordelt mellom de skadelidte.</p> <p>b. Selskapets ansvar kan settes ned eller falle bort dersom forsikrede grovt uaktsomt har fremkalt forsikringstilfellet og/eller økt skadens omfang, jf. FAL § 13-9.</p>
<p>7.6 Hvilke skader som ikke dekkes</p>	<p>Selskapet dekker ikke:</p> <p>a. Skade på sinnet alene, f.eks. sjokk – uten at det samtidig er oppstått legemsskade. Psykiske skader dekkes bare når det samtidig er oppstått en fysisk skade som medfører livsvarig og erstatningsmessig medisinsk invaliditet.</p> <p>b. Skade som anses å skrive seg fra annen sykdom eller sykkelig tilstand/disposisjon.</p> <p>c. Skader som utelukkende virker vansirende samt tannskader</p> <p>d. Følgende sykdommer eller sykkelige tilstander som har ført til medisinsk invaliditet, uførhet eller dødsfall, selv om ulykkesskade kan påvises som årsak: Muskel- og skjelettsykdommer, lumbago/Ischias med eller uten skiveskade/prolaps, spinalstenose, spondylose, -listhese, reumatisk lidelse eller annen degenerativ skjelettlidelse, fibromyalgi, hjerte-/karsykdommer, nevroser, kreft.</p> <p>e. Forsettlig fremkalt skade og/eller økning av skadens omfang. Selskapet er likevel ansvarlig dersom forsikrede pga. alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling</p> <p>f. Selvmord eller forsøk på selvmord. Selskapet dekker likevel selvmord dersom sikrede kan sannsynliggjøre at dette skyldes en akutt sinnsforvirring med ytre årsak – og ikke en sinnslidelse.</p> <p>g. Skade ved deltakelse i slagsmål eller forbrytelser.</p> <p>h. Behandlingsutgifter.</p>

8. GODSANSVAR

8.1 Hvem forsikringen gjelder til fordel for	Godsansvarsdekningen er kun omfattet dersom det fremgår av forsikringsbeviset. Godsansvarsdekningen gjelder til fordel for forsikringstaker.
8.2 Hvor forsikringen gjelder	Godsansvarsdekningen gjelder i Norden, Belgia, Nederland, Luxemburg, Sveits, Tyskland og Østerrike, dersom ikke annet fremgår av forsikringsbeviset.
8.3 Hva som er forsikret	Forsikringen omfatter sikredes rettslige erstatningsansvar i henhold til Lov om Vegfraktavtaler for skade på gods som transporteres med motorvogn.
8.4 Hvilke skader som erstattes	<p>Forsikringen omfatter rettslig erstatningsansvar etter Lov om Vegfraktavtaler som sikrede i egenskap av bileier eller fraktfører pådrar seg for:</p> <p>a. Skade på- eller tap av gods ved:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lasting av kjøretøyet, under kjøring til bestemmelsesstedet eller lossing - Forsinket levering <p>b. Merutgifter til videre transport av gods etter upåregnelig driftsstopp eller vognskade som gjør det praktisk umulig å fullføre transporten med motorvognen, og eller tilhenger.</p> <p>Skade på- eller tap av gods må ha oppstått i tiden fra overtakelse og til levering, og i forbindelse med skade på motorvognen, eller ved tyveri fra motorvognen jf. Straffelovens § 147.</p>
8.5 Hvilke begrensninger som gjelder	<p>Erstatningen er begrenset til 17 SDR ved innenriks befordring og 8,33 SDR ved internasjonal befordring pr. kg beskadiget eller tapt gods i bruttovekt.</p> <p>I tillegg kan frakt, tollavgifter og andre kostnader ved befordringen kreves erstattet helt ut ved totaltap og forholdsmessig ved delvis tap.</p>
8.6 Forsikringen omfatter ikke	<p>Forsikringen dekker ikke ansvar for skade på- eller tap av:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Levende dyr og fisk • Flyttegods • Fisk som transporteres til Italia • Glass, steintøy, bygningsglass og sanitærporselen • Transportert bil <p>Ansvar for gods som transporteres på tilhenger er kun omfattet når transporten foregår med en trekkvogn som har godsansvarsforsikring i Selskapet.</p>
8.7 Sikkerhetsforskrift	<p>Når motorvognen benyttes til transport av gods som krever spesielle temperaturforhold, skal motorvognen være utstyrt med relevant kjøle-/varmeaggregat og temperaturskriver.</p>
8.8 Egenandel	<p>I erstatningsoppgjøret fratrekkes kr. 10 000,- i egenandel ved første skade i forsikringsåret. Ved flere skader i samme forsikringsår forhøyes egenandelen med kr 10 000,- for hver tidligere skade i forsikringsåret.</p>

9. UTVIDET GODSANSVAR

9.1 Hvem forsikringen gjelder til fordel for	<p>Utvidet godsansvarsdekning er kun omfattet dersom det fremgår av forsikringsbeviset.</p> <p>Utvidet godsansvarsdekning gjelder til fordel for forsikringstaker, og gjelder i tillegg til det som er omfattet av Godsansvarsdekningen.</p>
9.2 Hva forsikringen omfatter	<p>Forsikringen er utvidet til å omfatte skade på og tap av:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Flyttegods • Glass, steintøy, bygningsglass og sanitærporselen • Transportert bil
9.3 Egenandel	<p>I erstatningsoppgjøret fratrekkes kr 10 000,- i egenandel ved første skade i forsikringsåret. Ved flere skader i samme forsikringsår forhøyes egenandelen med kr. 10 000,- for hver tidligere skade i forsikringsåret.</p>

10. KRANANSVAR

10.1 Hvem forsikringen gjelder til fordel for	<p>Kranansvarsdekningen er kun omfattet dersom det fremgår av forsikringsbeviset.</p> <p>Kranansvarsdekningen gjelder til fordel for forsikringstaker.</p>
10.2 Hva forsikringen omfatter	<p>Forsikringen omfatter rettslig erstatningsansvar som sikrede i egenskap av eier eller bruker av kran montert på motorvogn kan pådra seg for skade på annen person eller ting (herunder fast eiendom og dyr).</p>
10.3 Hva som ikke omfattes av forsikringen	<p>Forsikringen omfatter ikke erstatningsansvar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Overfor sikrede, fører eller deres familier. Som familie regnes ektefelle, foreldre, søsken, barn og barns ektefelle og barnebarn. • For skade voldt på broer, veier, vekter eller annet underlag som følge av at disse blir overbelastet. • For skade på ting som den sikrede eller noen på hans vegne bruker, transporterer, tauer eller sleper, har leid, lånt, påtatt seg å passe eller forvare, eller har fått i oppdrag i å bearbeide, installere eller liknende. • På gods etter Lov om Vegfraktavtaler.
10.4 Hvilke begrensninger som gjelder	<p>Selskapets ansvar er begrenset til kr. 5 mill. pr skadetilfelle.</p>
10.5 Egenandel	<p>I erstatningsoppgjøret fratrekkes kr 10 000,- i egenandel pr. skadetilfelle.</p>

11. ANSVAR FOR HENGENDE GODS I KRAN

11.1 Hvem forsikringen gjelder til fordel for	<p>Ansvarsforsikringen for hengende gods i kran er kun omfattet dersom det fremgår av forsikringsbeviset.</p> <p>Ansvarsforsikringen for hengende gods i kran gjelder til fordel for forsikringstaker.</p>
--	--

11.2 Hva forsikringen omfatter	Forsikringen omfatter rettslig erstatningsansvar som sikrede i egenskap av eier eller bruker av kran montert på motorvogn kan pådra seg for skade på ting som løftes av kranen.
11.3 Hvilke begrensninger som gjelder	Selskapets ansvar er begrenset til avtalt sum som fremgår av forsikringsbeviset.
11.4 Egenandel	I erstatningsoppjøret fratrekkes kr 10.000,- i egenandel pr. skadetilfelle.

12. AVBRUDD

12.1 Hvem forsikringen gjelder til fordel for	Avbruddsdekningen er kun omfattet dersom det fremgår av forsikringsbeviset. Avbruddsdekningen gjelder til fordel for forsikringstaker.
12.2 Hvor forsikringen gjelder	Avbruddsdekningen gjelder i Norden, Belgia, Nederland, Luxemburg, Sveits, Tyskland og Østerrike, dersom ikke annet fremgår av forsikringsbeviset.
12.3 Erstatningsberegning	<p>Selskapet erstatter det dagsbeløp som er angitt i forsikringsbeviset ved erstatningsmessig brann-, tyveri- eller kaskoskade. Erstatning ytes for tapte hele arbeidsdager fra og med karenstidens utløp og til motorvognen igjen er i kjørbær stand eller ny motorvogn er anskaffet – begrenset til maksimalt 40 arbeidsdager.</p> <p>Karenstiden er fem arbeidsdager og løper fra det tidspunkt skaden påvirker motorvognens inntjening og reparasjon er påbegynt. Tar en reparasjon lenger tid enn normalt, gjøres fradrag for mertiden.</p> <p>Ved totalskade ytes erstatning for den nødvendige tid, fra og med karenstidens utløp og til en tilsvarende motorvogn er anskaffet – begrenset til 10 dager.</p>

13. RETTSHJELP

13.1 Hvem forsikringen gjelder til fordel for	Sikrede som part i tvist, i egenskap av rettmessig fører av den forsikrede motorvogn.
13.2 Hvor forsikringen gjelder	Norden.
13.3 Når forsikringen gjelder	<p>Forsikringen trer i kraft på avtalt tidspunkt, men tidligst når den er notert av Selskapets representant. Ved kjøp trer den i kraft tidligst når kjøperen overtar den økonomiske risiko.</p> <p>Forsikringen opphører ved eierskifte. Likevel gjelder forsikringen som var i kraft på overtagelsestidspunktet i 14 dager til fordel for ny eier, men dette gjelder ikke hvor den nye eier har tegnet forsikring.</p>
13.4 Virkefelt i tid	<p>Tvisten må ha oppstått mens forsikringen var i kraft. Med tvist forstås at et krav er fremsatt og bestridt, helt eller delvis - muntlig eller skriftlig. Vedvarende taushet hos motpart vil kunne ansees som tvist.</p> <p>Tvist oppstår før forsikringen trådte i kraft Rettshjelputgiftene dekkes ikke dersom sikrede ved forsikringens ikrafttreden var kjent med det som senere ble tvistegrunnlag, og forstod eller måtte forstå at tvisten kunne oppstå.</p>

13.5 Hva forsikringen omfatter	<p>Når sikrede er part i tvist som omfattes av forsikringen erstattes utgifter til:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Advokat • Retten • Sakkyndige oppnevnt av retten • Sakkyndige som ikke er oppnevnt av retten, såfremt utgiftene på forhånd er godkjent av selskapet • Vitner ved hovedforhandling og bevisopptak • Rettsmekling inntil kr. 7 500,-
13.6 Forsikringen omfatter ikke	<p>a. Idømte saksomkostninger</p> <p>b. Rettsgebyr i ankeinstans Bestemmelsen om anke gjelder også ved bruk av andre rettsmidler. Tilkjente saksomkostninger går til fradrag. Likevel dekkes slike saksomkostninger når sikrede kan godtgjøre at motparten ikke er søkegod.</p> <p>c. Tvister som ikke hører inn under de alminnelige domstoler.</p> <p>d. Tvist oppstått før forsikringen trådte i kraft</p> <p>e. Tvist som har sammenheng med entreprise eller transportoppdrag, eller sikredes yrke eller erverv, herunder tvist som har sitt utspring i yrkesskade eller yrkessykdom.</p> <p>f. Tvist som alene hører inn under namsmyndighetene.</p> <p>g. Tvist som gjelder veksel sak, inkassosak hvor fordringen er ubestridt, gjeldsforhandlingssak og sak som gjelder konkurs- eller akkordforhandling dersom sikrede er konkurs- eller akkordskyldner.</p> <p>h. Tvist som gjelder, eller som har sitt utspring i, straffesak, ærekrenkelsessak eller sak om erstatning SKL § 3-3 (visse personlige krenkelser), STRL § 229 (legemsbeskadigelse), SKL § 3-5 (oppreisning) og § 3-6 (ærekrenkelse og krenking av privatlivets fred).</p> <p>i. Tvist som gjelder offentlig forvaltningsvedtak. Likevel dekkes utgifter ved søksmål når den administrative klagemulighet er fullt utnyttet. I tilknytning til søksmål er enhver utgift pådratt under forvaltningsbehandlingen unntatt fra dekning.</p> <p>j. Utgifter pådratt før tvist er oppstått.</p>
13.7 Forsikringssum og egenandel	<p>Den samlede erstatning ved hver tvist er begrenset til kr.100 000,-, selv om det er flere parter på samme side. Dette gjelder også om partene har rettshjelpsforsikring i forskjellige selskap, eller om den/de sikrede har rettshjelpdekning under flere forsikringer i ett eller flere selskap.</p> <p>Uforsikrede parter holdes utenfor ved erstatningsberegningen. Erstatningen er under enhver omstendighet begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken, dersom utgiftene ikke er godkjent av selskapet på forhånd.</p> <p>Egenandelen er kr. 4 000,- med tillegg av 20 % av det overskytende beløp. Det trekkes bare en egenandel for hver tvist selv om det er flere parter på samme side.</p>
13.8 Behandling av rettshjelpssaker	<p>a. Vil sikrede søke om å få dekket utgifter til juridisk bistand under rettshjelpsforsikringen, skal forespørsel/krav snarest meldes til selskapet og senest ett år etter at advokat ble kontaktet.</p>

	<p>b. Underretningen skal skje skriftlig. Dersom advokat benyttes under den offentlige forvaltningsbehandling, regnes fristen for melding til selskapet fra det tidspunkt hvor den offentlige forvaltningsbehandling er fullt utnyttet.</p> <p>c. Sikrede velger selv advokat som etter sakens art og sikredes bosted passer for oppdraget.</p> <p>d. Sikrede plikter å begrense utgiftene til rettshjelp mest mulig og bærer selv omkostninger forårsaket uten rimelig grunn. Er det flere parter på samme side med likeartede interesser, kan selskapet kreve at disse benytter samme juridiske og tekniske bistand.</p> <p>e. Selskapet kan kreve å bli holdt underrettet om omfanget av de utgifter som kreves dekket under forsikringen. Sikrede skal informere selskapet om hvilke utgifter som er påløpt under eventuell behandling i særdomstol eller under eventuell forvaltningsbehandling av klage på offentlig forvaltningsvedtak. Ved krav om oppgjør har selskapet den samme rett til å få dokumentert hvordan advokaten har beregnet sitt salær. Før endelig oppgjør foretas skal selskapet ha dokumentasjon på at egenandel er betalt. Spørsmål om utgiftenes rimelighet kan forelegges Den norske Advokatforening.</p>
--	---

14. BEGRENSNINGER

<p>14.1 Forsikringen omfatter ikke</p>	<p>a. Skade som oppstår ved kjøring på avsperrt område (bane eller landevei) ved deltakelse i eller trening til hastighetsløp eller fartsprøver, eller ved annen kjøring på slike steder, selv om det ikke måles hastighet under kjøringen.</p> <p>Forsikringen gjelder likevel slik kjøring som er ledd i obligatorisk opplæring til førerkort eller for glattkjøringstrening arrangert i Norge av KNA, NAF, MA eller autorisert trafikkskole.</p> <p>b. 1. Skade som sikrede har voldt forsettlig.</p> <p>2. Det samme gjelder når den som med sikredes/forsikredes samtykke er ansvarlig for motorvognen har medvirket til skaden</p> <p>c. 1. Skade som sikrede har fremkalt ved grov uaktsomhet. Det avgjøres under hensyn til skyldgraden og omstendighetene for øvrig om Selskapet skal betale noe og i tilfelle hvor mye.</p> <p>2. Det samme gjelder når den som med sikredes/forsikredes samtykke er ansvarlig for motorvognen har medvirket til skaden</p> <p>d. 1. Skade som forsikrede/sikrede har voldt mens han eller alkohol eller annet berusende/bedøvende middel, jf. Vegtrafikkloven § 22, 1. ledd.</p> <p>2. Det samme gjelder når den som med sikredes/forsikredes samtykke er ansvarlig for motorvognen har kjørt i slik tilstand jamfør punkt 1.</p> <p>3. Det samme gjelder for forsikringstilfelle som er voldt av en annen mens denne kjørte motorvognen i slik tilstand – dersom forsikrede/sikrede eller den som med forsikrede/sikredes samtykke er ansvarlig for motorvognen, medvirket til at motorvognen ble brukt selv om han eller hun visste eller måtte forså at føreren var påvirket.</p> <p>e. Verdiforringelse eller tap av garantiavtale.</p> <p>f. Merutgifter til foreløpig reparasjon, overtidsbetaling og flyfrakt.</p>
---	--

	<p>g. Maskinskade (skade på motor, gir og drivverk), med mindre den er oppstått i direkte forbindelse med annen erstatningsmessig vognskade.</p> <p>h. Skade på motorvognen, som følge av bruk av motorvognen til snøbrøyting, ved bruk av egen vinsj eller under terrengkjøring. Skade ved snøbrøyting er likevel omfattet hvis det fremgår av forsikringsbeviset.</p>
--	---

15. SIKREDES PLIKTER VED SKADETILFELLE

15.1 Meldeplikt ved skade	<p>Skademelding Ved skade skal sikrede melde fra til Selskapet uten ugrunnet opphold, og senest innen 12 måneder etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet.</p> <p>Følgende skader skal i tillegg meldes til politiet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Personskader • Skader på dyr • Brannskader • Tyveriskader • Skadeverk • Andre skader der Selskapet forlanger det <p>Skademeldingen skal inneholde bedriftens foretaksnummer eller sikredes fødselsnummer (11 siffer).</p>
15.2 Krav til dokumentasjon	<p>Sikrede plikter på Selskapets anmodning å dokumentere kravet.</p> <p>Selskapet har ikke plikt til å utbetale erstatning før nødvendige undersøkelser er avsluttet.</p> <p>Når Selskapet har betalt erstatning plikter sikrede å overdra erstattede gjenstander fri for heftelser.</p>
15.3 Berging av kraner og store maskiner	<p>Ved skade på kraner og store maskiner, skal det ikke igangsettes berging eller flytting før Selskapet er underrettet.</p> <p>Dette gjelder ikke når det er tvingende nødvendig for å avverge skade på personer eller for å avverge totalskade eller vesentlig forverring av skaden på motorvognen, eller skade på annen berørt eiendom.</p>

16. ERSTATNINGSOPPGJØR

16.1 Generelt	<p>FAL § 6-1 er fraveket. I stedet gjelder bestemmelsene i dette kapitlet.</p> <p>Selskapet kan tre inn i sikredes rettigheter overfor tredjemann.</p>
16.2 Reparasjon	<p>Dersom skaden kan repareres, erstattes reparasjonsomkostningene. Er det ikke lønnsomt å reparere de skadede deler, skiftes de med likeverdige. Hvis reparasjon bare kan skje ved innsetting av nye deler og de utskiftede deler var forringet som følge av slitasje, gjøres et skjønnsmessig fradrag i erstatningen for dette. Selskapet har rett til å overta utskiftede deler.</p> <p>Selskapet har rett til å bestemme at reparasjon skal foretas, og avgjøre hvor reparasjonen skal utføres. Reparasjon kan bare påbegynnes med Selskapets samtykke. Eventuelle reklamasjonskrav må rettes til verkstedet.</p>

	<p>Innebærer reparasjonen en forbedring, gjøres det fradrag tilsvarende verdien av forbedringen.</p> <p>Merverdiavgift erstattes bare når det kan dokumenteres at den er betalt</p> <p>Består skaden av riper, skrammer, småbulker o.l. som ikke har betydning for motorvognens funksjon, kan Selskapet bestemme at reparasjon ikke skal skje ved utskifting av delene. Selskapet avgjør hvorledes reparasjonen skal utføres, men sikrede har krav på å få tilbakeført motorvognen til samme, eller i det alt vesentlig samme, funksjonelle stand som før skaden inntraff.</p> <p>Verdiforringelse som følge av reparasjon erstattes ikke.</p>						
16.3 Kontantoppgjør	<p>Selskapet kan etter avtale utbetale erstatning kontant. Bli reparasjon foretatt utenom verksted, erstattes arbeidspenger med 50 % av normalpris på verksted. Merverdiavgift erstattes bare når det kan dokumenteres at den er betalt ved fremlagte kvitteringer.</p>						
16.4 Totalskade og tap	<p>Er motorvognen gått tapt eller reparasjon etter Selskapets vurdering overstiger gjenanskaffelsesverdien eller ikke er teknisk mulig (totalskade), kan erstatningsoppgjør utbetales kontant beregnet etter reglene i dette punktet. Selskapet avgjør hvem som skal beholde den skadede motorvognen. Ved tap av utstyr forbeholder Selskapet seg rett til å erstatte dette med tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende utstyr.</p> <p>Oppgjør ved totalskade eller tap beregnes etter hvor mye det på skadedagen ville koste å anskaffe og omregistrere en tilsvarende eller i det alt vesentlige tilsvarende utstyrt motorvogn/del hos en bilforhandler i samme stand og av tilsvarende fabrikat, modell, type og årgang, dvs. gjenanskaffelsesverdien begrenset oppad til forsikrings- summen som fremgår av forsikringsbeviset.</p> <p>Underforsikring – se pkt. 17.4.</p> <p>Hvis sikrede beholder motorvognen etter skaden, gjøres fradrag for vrakets verdi og omregistreringsavgift.</p> <p>Kommer en gjenstand til rette etter at selskapet har betalt erstatning, tilfaller gjenstanden selskapet.</p>						
16.5 Egenandel	<p>Fra erstatningsoppjøret trekkes den egenandel som er angitt i forsikringsbeviset.</p> <p>Når det i forsikringsbeviset er angitt alder for yngste fører, og føreren i skadeøyeblikket er yngre, påløper en tilleggsegenandel ved kaskoskade på kr. 20 000,-.</p> <p>Følgende egenandeler gjelder for veihjelp og glassruteskade:</p> <table border="1" data-bbox="549 1581 1254 1671"> <tr> <td>Veihjelp</td> <td>30 %, minimum kr. 4 000,-</td> </tr> <tr> <td>Glass – skifte av rute</td> <td>30 %, minimum kr. 4 000,-</td> </tr> <tr> <td>Glass - reparasjon</td> <td>0</td> </tr> </table> <p>For følgende dekninger, se eget punkt om egenandeler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Godsansvar (jf. punkt 8.8) • Utvidet Godsansvar (jf. punkt 9.3) • Kranansvar (jf. punkt 10.5) • Ansvar for hengende gods i kran (jf. pkt. 11.4) 	Veihjelp	30 %, minimum kr. 4 000,-	Glass – skifte av rute	30 %, minimum kr. 4 000,-	Glass - reparasjon	0
Veihjelp	30 %, minimum kr. 4 000,-						
Glass – skifte av rute	30 %, minimum kr. 4 000,-						
Glass - reparasjon	0						
16.6 Skjønn	<p>Ved vognskade kan avgjørelse om følgende forhold tas ved skjønn hvis sikrede eller Selskapet krever det:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verdifastsettelse • Skadeansettelse 						

	<p>Bestemmelsene om skjønn i Generelle vilkår Skadeforsikring får i så fall anvendelse. Skjønnen kan ikke med bindende virkning for partene ta stilling til skadeårsak og andre faktiske forhold som er avgjørende for Selskapets ansvar.</p>
<p>16.7 Fastmontert utstyr</p>	<p>Når tilleggsutstyr skades uten at motorvognen er påført totalskade, settes forsikringsverdien til hva det vil koste Selskapet å anskaffe ny tilsvarende, eller i det alt vesentlige tilsvarende, ting, på det tidspunkt skaden inntraff. Ved tap av radio-/musikk-/bildeanlegg som ikke er fabrikkmontert, reduseres erstatningen med 10 % pr. år, maks. 50 %, fra utstyret var nytt, beregnet av nyverdi på skadedagen.</p> <p>Ved tap av annet fastmontert utstyr (inkl. fabrikkmontert radio/musikkanlegg) erstattes forsikringsverdien som settes til hva det på skadedagen vil koste Selskapet å anskaffe tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende utstyr.</p>
<p>16.8 Bruddskade glass</p>	<p>Erstatningen er begrenset til 50 % av kjøretøyets gjenanskaffelsesverdi umiddelbart før skaden inntraff. Det er en betingelse for rett til erstatning at glassruten skiftes.</p> <p>Ved reparasjon av glassrute er erstatningen begrenset til kr. 500,-. Begrensningen gjelder selv om flere skader repareres samtidig.</p>
<p>16.9 Vei hjelp</p>	<p>Hjelp til personer Hjemreise dekkes med rimeligste kommunikasjonsmiddel for passasjerer (ikke haikere) som ikke kan fortsette reisen med motorvognen fordi fører rammes av ulykkestilfelle, plutselig sykdom eller død. For fører og passasjerer (ikke haikere) hvis reisen med motorvognen ikke kan fortsette fordi motorvognen er skadet så alvorlig at den ikke kan settes i trafiksikker stand innen rimelig tid, eller motorvognen er stjålet og ikke er kommet til rette innen rimelig tid.</p> <p>Hvis sikrede ønsker det, erstattes nødvendige merutgifter ved fortsatt reise til bestemmelsesstedet når dette er rimeligere enn hjemreise til bosted i Norden.</p> <p>Dersom reisen ikke kan fortsette, dekkes nødvendige merutgifter til opphold. Erstatningen er begrenset til kr. 500,- pr. person pr. døgn.</p> <p>Berging, tauing og transport av motorvognen Selskapet dekker utgifter til berging eller tauing av motorvogn/tilhenger til nærmeste verksted, eller til reparasjon på stedet hvis dette faller rimeligere.</p> <p>Nødvendige merutgifter til transport eller henting av motorvogn med tilhenger når motorvognen er blitt etterlatt av årsaker som er nevnt ovenfor. Slik transport skal på forhånd godkjennes av Selskapet.</p> <p>Begrensninger Vei hjelp dekker ikke ytelser som omfattes av abonnement, garanti, trygd eller medlemskap.</p> <p>Vei hjelp gjelder bare på vei eller sted som er normalt fremkommelig for ordinært utstyrte motorvogner, og som er uten adkomstrestriksjoner.</p> <p>Vei hjelp hjemme eller på arbeidssted er ikke omfattet av forsikringen.</p> <p>Skadeoppgjørregler Det skal vises originalkvittering for utgifter som kreves erstattet. Den som krever erstatning for hjemreise på grunn av forhold som beskrevet over, må forevise legeerklæring.</p> <p>Selskapet kan kreve erklæring fra verkstedet om driftsstoppens art.</p> <p>Selskapet kan avgjøre hvilket verksted motorvognen skal taues til.</p>

16.10 Regress	Har selskapet måttet foreta erstatningsutbetaling som selskapet etter forsikringsavtalen ikke svarer for, plikter forsikringstakeren å betale beløpet tilbake.
----------------------	--

17. IDENTIFIKASJON OG ENDRING AV RISIKO

17.1 Identifikasjon	<p>Hvis sikredes rett til erstatning helt eller delvis bortfaller som følge av sikredes handlinger eller unnlatelser, gjelder dette også ved tilsvarende handlinger eller unnlatelser foretatt av andre som:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Med sikredes eller eierens samtykke er ansvarlig for motorvognen. • Helt eller delvis har kjøring av den næringsdrivendes motorvogn(er) som en del av sitt yrke.
17.2 Opplysning om- og endring av risiko	<p>Forsikringstakerens opplysningsplikt Har forsikringstakeren forsømt sin opplysningsplikt, kan erstatning reduseres eller falle bort.</p> <p>Endres risikoen for skade i forhold til den inngåtte forsikringsavtalen, plikter forsikringstakeren straks å underrette Selskapet.</p> <p>Mislighold av opplysningsplikten Unnlater forsikringstakeren å gi beskjed til Selskapet om endringer i risikoen som betinger høyere premie enn den som er betalt, reduseres Selskapets ansvar ved vognskade til hva som svarer til forholdet mellom den premie som er betalt og den som skulle vært betalt.</p> <p>Ved ansvarsskade har Selskapet regress i tilsvarende forhold overfor forsikringstakeren, dog begrenset til 5 ganger årspremien for ansvarsforsikringen uten bonus.</p>
17.3 Hvilke forhold vurderes som risikoendring	<ol style="list-style-type: none"> Endring av motorvognens ytelse som gjør at motorvognen blir lik eller tilnærmet lik en motorvogn med høyere modellbetegnelse. Anvendelse av motorvognen som strider mot forutsetninger gitt i forsikringsbeviset. Overskridelse av den avtalte kjørelengde. Ved skade blir kilometerstand på skadetidspunktet sammenholdt med de kilometerbegrensninger som fremgår av forsikringsbeviset og tidspunkt for disse avlesninger, uavhengig av forsikringsavtalens gyldighetsperiode. Konstateres overskridelse, anses denne i sin helhet å ha funnet sted i inneværende forsikringsår. Forsikringstaker har plikt til å betale premie for korrekt årlig kjørelengdeintervall for hele inneværende forsikringsår selv om meddelelse om overskridelse og påfølgende korreksjon skjer etter at den avtalte kjørelengde faktisk er overskredet. Endring av andre avtalte forutsetninger for reduksjon av forsikringspremien. Hvilke forutsetninger som er avtalt, vil fremgå av forsikringsbeviset. Hvis premien er beregnet på grunnlag av at motorvognen ikke skal brukes av fører under alder oppgitt i forsikringsbeviset, og fører i skadeøyeblikket er under denne alderen, økes egenandelen med kr. 20 000,-. Ved ansvarsskade vil det ved fører under alder oppgitt i forsikringsbeviset, påløpe en egenandel på kr.20. 000,-. Forsikringen omfatter den motorvogn med det utstyr som er angitt i forsikringsbeviset. Ved endringer/ ombygninger av motorvogn eller utstyr plikter forsikringstakeren straks å underrette selskapet.

17.4 Underforsikring	<p>a. For lav forsikringssum. Når forsikringssum er angitt i forsikringsbeviset fastsettes premien på grunnlag av denne summen. Dersom markedsverdien overstiger forsikringssummen plikter forsikringstakeren å underrette Selskapet.</p> <p>b. Konsekvenser ved underforsikring Viser det seg ved inntruffet skade at forsikringstaker ikke har underrettet selskapet om forhold som nevnt i punkt a reduseres erstatningen med et beløp som svarer til forholdet mellom for lite beregnet premie og den premie som skulle vært beregnet.</p>
-----------------------------	--

18. SIKKERHETSFORSKRIFTER

18.1 Generelt	<p>Forsikringen er overtatt på betingelse av at de fastsatte sikkerhetsforskrifter til enhver tid overholdes.</p> <p>Hvis sikredes rett til erstatning helt eller delvis bortfaller som følge av sikredes handlinger eller unnlatelser, gjelder dette også ved tilsvarende handlinger eller unnlatelser foretatt av andre som med sikredes eller eiers samtykke er ansvarlig for motorvognen</p>
18.2 Fører- /passasjerulykke	<p>Skadede må snarest søke lege og følge legens forskrifter og behandlingsopplegg. Skadede må la seg undersøke av lege utpekt av selskapet, dersom selskapet forlanger det. Hvis den skadede ikke oppfyller denne forpliktelse, kan Selskapet stoppe enhver utbetaling av erstatning. Undersøkelsen betales av Selskapet.</p> <p>Selskapet skal underrettes om dødsfall så snart som mulig. Selskapet har rett til å forlange obduksjon. Ved annen skade må den skadede snarest søke lege, underkaste seg regelmessig legebehandling og følge legens forskrifter (jf. FAL § 13-12).</p> <p>Kan det antas at tilstanden vil bli bedret ved operasjon eller annen behandling – og den forsikrede uten rimelig grunn vegrer seg for å underkaste seg behandling – skal det likevel ved fastsettelse av den endelige invaliditetsgrad tas hensyn til den mulighet for bedring som slik behandling kan antas å ville ha medført.</p>
18.3 Bruk av motorvogn og vedlikehold	<p>Førerkort Føreren av motorvognen skal ha de førerkort og legeattester som myndighetene til enhver tid krever for den klasse og brukstype motorvognen tilhører, og den sikrede eller den som med sikredes samtykke er ansvarlig for motorvognen skal forvise seg om at disse kravene er oppfylt.</p> <p>Øvelseskjøring Under øvelseskjøring med motorvognen skal de krav som følger av Vegtrafikkloven og stedlige politimyndigheter stiller, være oppfylt.</p> <p>Den sikrede, eller den som med sikredes samtykke er ansvarlig for motorvognen skal påse at bestemmelsene oppfylles.</p> <p>Fører og passasjer skal bruke sikkerhetsbelte i henhold til gjeldende bestemmelser i lov/forskrift.</p> <p>Utrustning, overbelastning og vedlikehold Motorvognen skal være utrustet slik at den er i trafikksikker stand. Den skal ikke belastes ut over hva som er angitt i vognkortet, og det skal foretas vedlikehold av motorvognen slik at kravene i Samferdselsdepartementets kjøretøyforskrifter av 31. desember 1969 med senere endringer oppfylles.</p>

18.4 Tyverisikring - motorvogn	<p>Når parkert motorvogn forlates, skal den være lukket og låst, og nøkkel skal ikke oppbevares i eller på motorvognen.</p> <p>Deler av motorvognen som midlertidig er avmontert, skal være innelåst i bygning eller i rom i bygning, slik at det er egnet til å forhindre innbrudd, jf. straffelovens § 147.</p> <p>Ekstra dekk og felger skal være innelåst eller fastlåst til bygning.</p> <p>Fastmontert utstyr skal være montert slik at det ikke kan fjernes uten bruk av verktøy eller nøkkel.</p> <p>Radio-/musikk-/bildeanlegg skal være fastmontert.</p> <p>Verdigjenstander som smykker, håndvesker, fotoutstyr, mobiltelefon, bærbar datamaskiner eller tilbehør til denne, o.l. skal alltid oppbevares i låst separat bagasjerom eller i lukket hanskerom.</p> <p>Annet næringsløsøre skal oppbevares i låst motorvogn uten at det er synlig fra utsiden.</p>
18.5 Godsansvar/Utvidet Godsansvar	<p>Når motorvognen benyttes til transport av gods som krever spesielle temperaturforhold, skal motorvognen være utstyrt med relevant kjøle-/varmeaggregat og temperaturskriver som er i funksjon.</p> <p>Sikrede skal videre påse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At kjøretøyet, når det er parkert av andre årsaker enn lasting og lossing, er låst eller er under oppsikt av sjåfør eller dennes stedfortreder, eller • At kjøretøyet er parkert på bevoktet område, eller • At det utvises tilbørlig forsiktighet eller aktsomhet for å hindre tyveri av kjøretøyet og/eller lasten.
18.6 Frakt av ADR-gods	<p>All transport og håndtering av ADR-gods skal skje i henhold til Forskrift av 1. april 2009 nr. 384 om landtransport av farlig gods.</p> <p>Sjåfører som kjører ADR- transport skal ha gyldig kompetansebevis.</p>
18.7 Kranansvar og Ansvar for hengende gods i kran.	<p>Kranen skal ikke belastes ut over maks last angitt av produsent.</p> <p>Kranfører skal påse at godset er forsvarlig sikret/festet før løft påbegynnes.</p>

19. BEGRENSET IDENTIFIKASJON

19.1 Hvem forsikringen gjelder til fordel for	<p>Dekningen begrenset identifikasjon gjelder til fordel for forsikringstaker.</p>
19.2 Hvor forsikringen gjelder	<p>Dekningen begrenset identifikasjon gjelder i Norden.</p> <p>Dersom det er avtalt annet gyldighetsområde, vil det fremgå av forsikringsbeviset.</p>
19.3 Hva forsikringen omfatter	<p>Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er tegnet, har forsikringstaker krav på erstatning selv om den som var ansvarlig for motorvognen har voldt skaden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forsettlig eller grovt uaktsomt jf. punkt 14.1.b.2 og 14.1.c.2

	<ul style="list-style-type: none"> • Under påvirkning av berusende eller bedøvende middel jfr. punkt 14.1.d.2. • Ved brudd på sikkerhetsforskrifter <p>Dette gjelder likevel ikke dersom den som var ansvarlig for motorvognen har mer enn 10 % eierinteresse i forsikringstaker, sitter i styret eller er en del av ledelsen, eller hvis sikrede var kjent med forholdet.</p> <p>Disse bestemmelsene begrenser ikke selskapets rett til å kreve regress av den som var ansvarlig for motorvognen.</p>
--	--

20. BONUS

20.1 Når beregnes bonus	<p>Hvis det fremgår av Forsikringsbeviset at det regnes bonus for motorvognen, gjelder dette punkt for forsikringen. Bonus beregnes av den bonusberettigede del av premien. Den delen av premien som er satt av til å dekke skader som ikke medfører bonustrekk, gis det ikke bonus på.</p> <p>Som bonusreduserende skade forstås normalt en skade som fører til utbetaling av erstatning under en eller flere av dekningselementene i forsikringen. Bonus tilhører motorvogneieren, ved leasing leieren. Eier må opparbeide en bonusrett for hver motorvogn.</p> <p>Skader som ikke medfører bonustap. Bonustap beregnes ikke av skader dekket under:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Delkasko • Veihjelp • Skader som skyldes direkte kollisjon med dyr som går løse på vei når forholdet omgående er blitt rapportert til politimyndighet eller viltneemd på stedet • Naturulykker i henhold til lov om naturskader <p>Opparbeidelse av bonus. Det gis 20 % startbonus ved første gangs forsikring (forsikringstager må ha fylt 18 år). Deretter økes bonus med 10 % for hvert skadefrie år opp til 70 %. Etter 5 skadefrie år med 70 % bonus, gis 75 % bonus.</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>Bonus</th> <th>Bonusøkning</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0 % eller lavere (malus)</td> <td>10 % økning</td> </tr> <tr> <td>10 % - 60 %</td> <td>10 % økning</td> </tr> <tr> <td>70 % 1-4 år</td> <td>70 % + 1 år</td> </tr> <tr> <td>70 % 5. år</td> <td>75 % 1. år</td> </tr> <tr> <td>75 % 1-5 år</td> <td>75 % + 1 år</td> </tr> <tr> <td>75 % mer enn 6 år</td> <td>75 % mer enn 6 år</td> </tr> </tbody> </table>	Bonus	Bonusøkning	0 % eller lavere (malus)	10 % økning	10 % - 60 %	10 % økning	70 % 1-4 år	70 % + 1 år	70 % 5. år	75 % 1. år	75 % 1-5 år	75 % + 1 år	75 % mer enn 6 år	75 % mer enn 6 år
Bonus	Bonusøkning														
0 % eller lavere (malus)	10 % økning														
10 % - 60 %	10 % økning														
70 % 1-4 år	70 % + 1 år														
70 % 5. år	75 % 1. år														
75 % 1-5 år	75 % + 1 år														
75 % mer enn 6 år	75 % mer enn 6 år														
20.2 Bonustap	<p>Ved skade som fører til utbetaling for Selskapet, med unntak av utbetalinger på skader som ikke medfører bonustap, gjelder følgende regler:</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>Bonus</th> <th>Neste bonus med en skade</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0 % eller lavere (malus)</td> <td>Tillegg 40 %</td> </tr> <tr> <td>10 % - 60 %</td> <td>Bonusreduksjon 30 %</td> </tr> <tr> <td>70 % 1-4 år</td> <td>Bonusreduksjon 30 %</td> </tr> <tr> <td>70 % 5. år</td> <td>Bonusreduksjon 30 %</td> </tr> <tr> <td>75 % 1-5 år</td> <td>Bonusreduksjon 15 %</td> </tr> <tr> <td>75 % mer enn 6 år</td> <td>75 % 1. år</td> </tr> </tbody> </table>	Bonus	Neste bonus med en skade	0 % eller lavere (malus)	Tillegg 40 %	10 % - 60 %	Bonusreduksjon 30 %	70 % 1-4 år	Bonusreduksjon 30 %	70 % 5. år	Bonusreduksjon 30 %	75 % 1-5 år	Bonusreduksjon 15 %	75 % mer enn 6 år	75 % 1. år
Bonus	Neste bonus med en skade														
0 % eller lavere (malus)	Tillegg 40 %														
10 % - 60 %	Bonusreduksjon 30 %														
70 % 1-4 år	Bonusreduksjon 30 %														
70 % 5. år	Bonusreduksjon 30 %														
75 % 1-5 år	Bonusreduksjon 15 %														
75 % mer enn 6 år	75 % 1. år														

20.3 Gjennomføring	Regulering av premie etter disse bestemmelsene foretas ved første hovedforfall etter at skaden har skjedd. Hvis skadetilfellet ikke fører til utbetaling under noen av de bonusberettigede forsikringer vil bonus bli gjenopprettet straks dette er klart. Selskapet har rett til å foreta kontroll av opplysningene om bonus og/eller tidligere forsikringsforhold som forsikringstakeren, eller noen på hans/hennes vegne, gir ved inngåelse av forsikringsavtalen.
20.4 Opplysning ved tegning	Dersom bonus (herunder startbonus) er fastsatt på grunnlag av feilaktige opplysninger fra forsikringstakeren, vil erstatningen ved skade ble redusert på samme måte som beskrevet i avsnitt om endring av risiko.